

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. Dignitas, & Officium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

sint: nē videlicet Dignitates & munera non hominibus, sed meritis & virtutibus debita ab illa natione, in qua summus Pontifex residet, per ambitionem, quasi propria sibi accipiantur. *Franc. Leo in Thesaur. fori eccl. Par. 1. c. 2. Efferen in Manuali polit. p. 656.*

VI. Creatio Cardinalium quamvis unico verbo perfici queat, à summo Pontifice, communiter tamen certæ quædam cæremoniæ adhibentur puta traditio pilei, immissio annuli &c. Absentibus subinde per literas indicatur, & insignia mittuntur. *V. Paleotum de Cardinal. Par. 1. Q. 5. Zerolam Par. 1. V. Cardinales.*

§. II.

De Cardinalium Dignitate, & officio.

I. Cardinalium gradus triplex est, Episcoporum, Presbyterorum, & Diaconorum. Episcopi sex sunt, presbyteri 50. Diaconi 14. Atque ex his conflatur numerus 70. quem Sixtus V. præscripsit. Quæ cuique attributa sit Ecclesia, inuenios apud *Mosconium pag. 26. & seq.* qui te censuris omnium titulis, subdit Cardinales in illis habere iurisdictionem episcopalem. *c. His qua de mai. & obed. Vnde conferre possunt omnia beneficia, Canonica, præbendas, aliaque officia, siue curata, siue non curata sint. Azor 11. l. 4. c. 1. Polyd. de inue rer. l. 4. c. 9.* Addit *Zerola*, modò Sacerdotes sint, ordines minores conferre. *V. Cardin. ci. fin.*

II. Dignitas Cardinalium æstimari potest 1. ex comparatione cum statu politico. Cū enim multò nobilior sit ecclesiasticus Status, in quo Sacerdotes, episcopi,

& alii Prælati fulgent, eorum, quibus præstant, maxima dignitas erit. 2. ex officio illorum, de quo paulò post. 3. ex titulis, quibus iam olim honorati fuerunt. *Constantinus M.* in Edicto suo. *Viris, inquit, diversi ordinis, Reverendissimis clericis, S. R. E. seruiantibus illud culmen singularis potentia, & præcellentia habere scimus, cuius amplissimus noster Senatus videtur gloria adornari, id est, Patritios, & Consules efficit: nec non & cæteris dignitatibus imperialibus eos promulgamus decorari, & sicut imperialibus extat decorata militia, ita Clerum S. R. E. adornari decernimus. Item à *S. Bern. l. 4. de Confid.* vocantur Collaterales, & Coadiutores summi Pontificis. In decretalibus verò *et. de elect. in 6.* principales Assessores, Consiliarii, & in executione Principalis officii Cooperatores. 4. ex privilegiis multis, & magnis, de quibus infra, §. 3. Summum gradum & Dignitatem Cardinalium, *Barb. & Manfr. apud Moscon. pag. 19.* probat 1. quia cum Papa iudicant orbem terræ, & à nemine, quàm à Papa iudicantur. 2. quia eorum consilio totus mundus regitur. 3. quia sunt cardines, super quibus uniuersi orbis machina voluitur. 4. quia in Ecclesia Dei tenent principatum. 5. quia à Papa membra appellantur. 6. quia Senatus illorum diuinus est. 7. quia locum Apostolorum tenent. 8. quia eligunt Pontificem, & eliguntur. 9. quia speciali ornamento decorantur. 10. quia maioribus negotiis præsunt, 11. quia Papa inter Cardinales connumeratur. Ita illi rem eandem diversis nominibus exaggerando. *Vigner. Instit. p. 631 Lorich. in thesau. V. Cardinalis num. 5. Cardin. Tuschus conclus. 96. & seq.**

Y

III. Car-

III. Cardinales vestiuntur purpura, quæ diversarum Virtutum Symbolum est, Charitatis, Fortitudinis, regis potestatis. *Mosconius* fieri censet propter mysterium Salvatoris nostri, qui à ludæis purpura ornatus fuit, & præter intentionem Rex salutatus. Nec aliæ causæ desunt Nam si purpura Regum propria est, & Cardinales Regibus honore supæates, iidem frui insignibus convenit. Et hæc fortè Pontificum prima cura fuit. *Barbat. de Card. par. 1. Q. 1. Mansfr. c. 8. privil. 24. Lassan. in Catal. par. 4. Conf. 10. Bozius de iure Statu. l. 1. c. 12. Tholos. l. 2. tit. 9. c. 3. Busæus de statu Cardinal. c. 2. Lorich. in Thes. V. Cardinalis num. 6. Viguierius de Statibus. §. 11.*

IV. Officium Cardinalium, summotis quæ communia sunt, in duobus consistit. Primum enim in demortui Pontificis locum eligere & subrogare alium possunt, ac debent. Deinde summo Pontifici assistere, eum in administranda ecclesia consilio & opera fideliter adiuvare. *Bellarmin. l. 9. De cler. cap. 9. Sanch. l. 2. Conf. cap. 1. D. 10. Mussus in Conc. de Cath. Petri. Quem in finem bis in hebdomada apud summum Pontificem olim conveniebant, nunc verò cum negotiorum moles decreverit, semel tantum. Vocatur is conventus Consistorium. Summa igitur prudentia præditi sint oportet, in quorum directione, & consiliis Respublica Christiana tuto conquiescat. c. Excommunicatis de off. leg. & ibi Barb. Tholosan. l. 15. Syn. cap. 4. VV. Ferdin. ab Efferen in Idolo polit. p. 659. Busæus de Statu Card. c. 3. Az. 11. l. 3. c. 4. Diana Par. 5. tit. 2. ref. 73.*

V. Quia Pontificem eligendi potestas in Senatum Cardinalium translata est, quemadmodum electus Pontifex dignitate præcellit Imperatorem, sic Electores Imperatoris Cardinalibus minores esse censentur. Certè Pontifex è vivis sublato Ecclesiam ipsi regunt, & administrant, usque dum alius surrogatus fuerit. *c. Licet. De elect. c. Vbi periculum eo. in 6. c. in nomine. Dist. 23. Sivo. V. Cardinalis. Az. l. cit. Contzen l. 6. polit. c. 39.* Quomodo autem Suprema Pontificum potestas in Cardinalibus maneat à *Silvestro explicatur V. Cardinalis. & Az. 11. l. 3. c. 4.* Manet nimirum quasi in radice seu causa, non verò quoad actualem iurisdictionem, & plenitudinem potestatis. De potestate legislativa Collegii Cardinalium. *Suar. l. 4. de leg. c. 6. docet, non extendere se ad novas leges toti Ecclesie præscribendas, sed ea tantum ordinanda, quæ ad electionem Pontificis, defensionem Ecclesie, & avertenda pericula pertinent. Clem. ne Romani. de elect. c. ubi periculum. eod. in 6.*

VI. Ex Constitutione Nicolai II. quæ refertur in *c. si quis pecunia, dist. 79.* potestatem habent Cardinales Pontificem, pecunia, metu, aut favore intrusum expellendi, & alium substituendi, adhibito etiam brachii secularis auxilio. Similiter in electione duorum, seu Schismate licet illis Concilium cogere, & decidere controversiam. Quod si hoc, (ait *Nicolaus Papa*) intra Urbem perficere nequiverint, in loco, qui eis placuerit, eligant, quem digniorem, & utiliorem Apostolicæ Sedi perspexerint, concessâ ei auctoritate regendi, & disponendi

ponendi res ad utilitatem S. R. E. secundum quod ei melius videbitur. *Boerius in Tr. de auctor. Consilii p. 202. Azor 11. l. 4. c. 2. Barb. Collect. Decisio Apost. 131.*

VII. Præter alia officia maiora solis Cardinalibus committi solita, legationes singulari virtute, & doctrina ornatis demandantur cum multis gratiis, & privilegiis. Vnde Cardinalis Legatus conferre potest beneficia ecclesiastica etiam devoluta ad Papam. *c. Officii de off. leg. in 6. quod aliis Romanæ Ecclesiæ legatis non tribuitur: Idem absolueret potest excommunicatos propter iniectionem manuum in clericos, undecunq̃ue adveniant. Mare transiens utitur insignibus Sedis Apostolicæ, equo albo, vestibus rubris, freno, calcariis deauratis, & id genus aliis. c. Antiqua de privil. Canisius l. 1. last. tit. 17. Franc. Leo in thes. l. 1. c. 2. num. 17. Barb. Collect. Decis. Apost. n. 131. V. inf. tit. xi.*

VIII. Cardinales licet Episcopi non sint, in ecclesiis tituli sui possunt, ut veri Episcopi insignibus Episcopalibus uti: minores ordines conferre, & dare benedictionem solennem: Item visitare prædictas ecclesias, Clericos illius corrigere, suspendere, interdiceret, excommunicare. *c. His qua de mai. & obed. Franc. Leo in thesau. fo. eccl. l. 1. c. 2. n. 6.*

IX. Cardinali à summo Pontifice habenti cōmissione creditur etiã in præiudicium tertij, si testetur de commissis sibi à Papa, vel aliis ad eum deferendis, eaq̃ue solita sint à Papa concedi, & non nisi indirectè cedunt in præiudicium alterius. Creditur quoque illi in Romana Curia de gestis coram se absque actis & scriptis. Na-

var. l. 3. Consil. 6. Cardin. Tuscbus concil. 103. Zerola Pa. 1. V. Cardinales. Nam si cut ea pars æris, quæ à terra plus distat, purior, ita Eminentissimorum fides Sanctior esse præsumitur.

X. Quæ propria personæ summi Pontificis contentor, Cardinalibus minimè licent Neque enim alios Cardinales creare, nec Cardinalem legatum mittere, nisi ad id paratum possunt, nec à Papa missum, nisi gravi causa revocare. Nova Statuta quoque, & Indulgentiarum elargitio prohibita illis. *Glo. in c. Vbi periculum. de elect. in 6. Mosconi l. 1. c. 6. Azor 11. l. 4. c. 3.*

§. III.

De Privilegiis Cardinalium.

Multis privilegiis gaudere comperitur est. Non pauciora ducentis aliqui enumerant. Alii minore numero contenti sunt. Potiora vide.

1. Qui in Cardinalem eligitur, hoc ipso ab omni patria potestate liberatur. *Glo. in Extrav. Execrabilis de præb. inter Ioann. XXII. Barb. in c. officii de off. leg.*

2. Cardinalis inops à summo Pontifice alendus est, quia convenit membris à capite subveniri. Tales ferè sunt assumpti ex Ordinibus mendicantium, & qui carent redditibus Commendarum & Episcopatum. *Card. alb. q. 42. Azor 11. l. 3. c. 3. ci. fin. Barbat de Cardinalib. Q. 6. Mansfr. Decis. 224.*

3. Nulla sententia suspensionis vel interdicti, quomocunq̃ue promulgatâ afficiatur, nisi eorum mentio specialis fiat. Quomodo autem aliis Con-